

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Etnologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLD1134 Introducere în folclor: istorie, metode, terminologie (în limba maghiară)							
2.2 Titularul activităților de curs	Keszeg Vilmos							
2.3 Titularul activităților de seminar	Bakos Áron							
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DF
							Obligativitate	Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• -
4.2 de competențe	• -

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • redactarea și prezentarea notițelor prescrise • aparatura tehnică
5.2 de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> • prezență (participare activă la seminarii) • aparatura tehnică

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C2.1. Descrierea și prezentarea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază relevante pentru analiza diverselor tipuri de fapte culturale.</p> <p>C2.2. Explicarea prin contextualizare multiplă a faptelor culturale.</p> <p>C2.4. Utilizarea unor criterii adecvate pentru evaluarea meritelor și limitelor diverselor perspective de analiză a unui fapt cultural.</p> <p>C3.1. Identificarea principalelor modalități de comunicare a cunoștințelor de specialitate, precum și a particularităților și implicațiilor acestora.</p> <p>C4.1. Identificarea și definirea conceptelor, metodelor și teoriilor fundamentale ale științelor culturii.</p> <p>C4.2. Determinarea importanței teoriilor științelor culturii în context istoric și a impactului lor asupra culturii umane.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și cu aplicarea regulilor de citare.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup; dezvoltarea capacităților de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă.</p>

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina propune însușirea cunoștințelor de bază. Cursul și seminariile oferă o trecere în revistă a teoriilor și metodelor cele mai semnificative; prezentarea lor are un caracter pragmatic.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Însușirea terminologiei de specialitate, prezentarea teoriilor și curentelor. Trecerea în revistă a istoriei și metodologiei de cercetare a disciplinei studiului cultural, prezentarea aplicării metodelor de cercetare. Trecerea în revistă a conexiunilor dintre cercetările diferitelor științe sociale și culturale contemporane. Trecerea în revistă a posibilităților cercetării și interpretării culturii populare maghiare, a comunicației sociale contemporane. Dezbaterile posibilelor teme de cercetare și a proiectării cercetării culturii contemporane. Planificarea și realizarea unei anchete pe teren; finalizarea cercetării în forma unei lucrări științifice. <p>Menținerea/asigurarea discursului profesional asupra tradiției și a patrimoniului cultural.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1–2. Terminologie. Cultură, comunicare, teren. Tipologia culturilor. Comunicarea (enculturare, etnocentrism, comunicarea interculturală, comunicarea transculturală, adaptare culturală, capital cultural). Descoperirea culturii populare.	Expunere, explicație, vizualizare.	Parcursul bibliografiei este obligatoriu, precum și elaborarea unor fișe de lectură din bibliografia propusă.
3. Etnografie, folclor, folcloristică, etnologie, antropologie, studii culturale. Locul folcloristicii în sistemul științelor.	Expunere, explicație, vizualizare.	
4. Caracteristicile generale ale culturii populare. Diferențierea culturii (în timp, spațiu și societate)	Expunere, explicație, vizualizare.	
5. Rolul cultural al orașelor. Individ și comunitate, tradiție și inovație.	Expunere, explicație, vizualizare.	
6. Colectivitate și societate. Adaptare culturală, marginalizare. Colectivitatea în antropologia comunicării, comunitatea	Expunere, explicație,	

interpretativă, comunitate și memorie. de comunicație, comunitate online. Invented traditions. Patrimoniu.	vizualizare.	
7. Cultura în schimbare. Aculturație. Revoluțiile culturale.	Expunere, explicație, vizualizare.	
8. Texte, comunicație și funcții. Mod de comunicare, situații de comunicare. Genurile și mediile ale comunicației. Contexte ale comunicării.	Expunere, explicație, vizualizare.	
9. Periodizarea istoriei culturii populare.		Expunere
10–11. Istoria, instituțiile, sintezele cercetării culturii populare. Teren, cercetare, arhivare și analiză/interpretare.	Expunere, explicație, vizualizare.	Observații
12–14. Teorii și metode ale cercetării culturii (etnogeneza, pozitivismul, metoda comparativă, tipologia, funcționalismul, metoda structuralistă, semiotica aplicată, metode de cercetare sociologică, metode cantitative, analiza conținutului, etnometodologie, cercetarea individualului.	Expunere, explicație, vizualizare.	

Bibliografie

Obligatorie

- Bausinger, Hermann: *Népi kultúra a technika korszakában*. (Osiris Könyvtár.) Osiris-Századvég, Budapest, 1995, 53–124.
- Burke, Peter: *Népi kultúra a kora újkori Európában*. (Metamorphosis historiae.) Századvég – Hajnal István Kör, Budapest, 1991. (A nép felfedezése, Egység és változatosság a népi kultúrában, A népi kultúra változatai c. fejezet)
- Hobsbawm, Eric: Tömeges hagyomány-termelés: Európa 1870–1914. In Hofer Tamás – Niedermüller Péter (szerk.): Hofer Tamás – Niedermüller Péter (szerk.): *Hagyomány és hagyományalkotás. Tanulmánygyűjtemény*. (Kultúraelmélet és nemzeti kultúrák, 1.) MTA Néprajzi Kutatócsoport, Budapest, 1987, 127–197.
- Hymes, Dell Hathaway: A nyelv és a társadalmi élet kölcsönhatásának vizsgálata. Alapvető fogalmak. In Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (vál. és szerk.): *Nyelv – kommunikáció – cselekvés*. Osiris, Budapest, 1997, 473–495.
- Keszeg Vilmos: I. Alapfogalmak. A kutatás története és tárgya. II. A folklór. In uő. (szerk.): *Magyar népi kultúra. Alapfogalmak. Folklór. Anyagi kultúra*. Tankönyv. [2., javított kiadás] Ábel, Kolozsvár, 2008, 5–45.
- Keszeg Vilmos: A beszélés antropológiája. KJNT-BBTE, 2018, 32–136.
- Kósa László: *A magyar néprajz tudománytörténete*. Osiris, Budapest, 2001. (Bevezetés: Központi kérdések. Korszakolás; A folklórisztika kezdetei: Az első népköltési gyűjtések, A magyar folklór első tudományos elmélete. Erdélyi János, A népköltészet és a műköltészet viszonya a nemzeti kultúrában: Arany János és Gyulai Pál folklórisztikai nézetei; A folklórszövegek feldolgozásának és lejegyzésének hitelessége c. fejezet)
- Kósa László: A népi kultúra történeti rétegei. In Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos (összeállította): *Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény*. [2. kiadás] Ábel, Kolozsvár, 2008, 133–147.
- Shils, Edward: A hagyomány. Bevezetés. In Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos (összeállította): *Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény*. [2. kiadás] Ábel, Kolozsvár, 2008, 148–157.
- Voigt Vilmos (szerk.): *A magyar folklór*. Egyetemi tankönyv. (Osiris Tankönyvek.) Osiris, Budapest, 1998, 38–68.

Sintez

- A magyarság néprajza* (MN) I–IV. (Sajtó alá rendezte Czákó Elemér) Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1933–37.
- Ipolyi Arnold: *Magyar Mythologia*. Heckenast Gusztáv, Pest, 1854.
- Kríza János: *Vadrózsák. Székely népköltési gyűjtemény*. Kolozsvár, 1863.
- Magyar Néprajzi Lexikon* (MNL) I–V. (Főszerk. Ortutay Gyula) Akadémiai, Budapest, 1977–1982.
- Magyar Népköltési Gyűjtemény* (MNGy) I–XIV. Pest–Bp. 1872–1924.
- Ortutay Gyula (szerk.): *Fedics Mihály mesél*. (UMNGy, I.) Magyarságtudományi Intézet, Budapest, 1940.
- 15 magyar népköltési gyűjtemény

Magyar Néprajzi Lexikon (MNL) I–V. (Főszerk. Ortutay Gyula) Akadémiai, Budapest, 1977–1982.
<http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/>

- nép, népköltészet, néprajz, néprajz az egyetemeken szócikk

Világirodalmi Lexikon I–XIX. (Főszerk. Király István – Szerdahelyi István) Akadémiai, Budapest, 1970–1996.

- népköltészet, folklór, folklórisztika szócikk

Facultativă

Braudel, Fernand: *A mindennapi élet struktúrái: a lehetséges és a lehetetlen. Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus XV–XVIII*.

század. Gutta, Budapest, 2004, 19–22.

Dömötör Tekla – Katona Imre – Voigt Vilmos (szerk.): *Folklorisztikai tudománytörténet. Szöveggyűjtemény I.* (1840–1900) Tankönyvkiadó, Budapest, 1978.

Gans, Herbert J.: Népszerű kultúra és magaskultúra. In Wessely Anna (szerk.): *A kultúra szociológiája.* (Osiris kézikönyvek.) Osiris – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1998, 114–149.

Kaschuba, Wolfgang: *Bevezetés az európai etnológiába.* Csokonai Kiadó, Debrecen. 97–107., 107–109., 127–140., 141–157., 201–209.

Kézdi Nagy Géza: A magyar kulturális antropológia története. In uő. (szerk.): *A magyar kulturális antropológia története.* Nyitott Könyvműhely, Budapest, 2008, 11–44.

Kovács Ákos: *Kitalált hagyomány.* Kalligram, Pozsony, 2006.

Lowie, Robert H.: A kultúra meghatározói. In Bohannan, Paul – Glazer, Mark (szerk.): *Mérföldkövek a kulturális antropológiában.* (Második, javított kiadás.) Panem, Budapest, 2006, 191–207.

Niedermüller Péter: A mindennapok folklórja avagy a folklór mindennapjai. In Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos (összeállította): *Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény.* [2. kiadás] Ábel, Kolozsvár, 2008, 116–126.

Ortutay Gyula: Variáns, invariáns, affinitás. In Gazda Klára – Keszeg Vilmos – Pozsony Ferenc – Tánczos Vilmos (összeállította): *Magyar népi kultúra. Szöveggyűjtemény.* [2. kiadás] Ábel, Kolozsvár, 2008, 158–171.

Sonkoly Gábor: Léptékváltás a kulturális örökség kezelésében. *Tabula* 12(2). 2009. 199–209.

Voigt Vilmos: *A folklór esztétikájához.* (Esztétikai Kiskönyvtár.) Kossuth, Budapest, 1972.

Voigt Vilmos: *A folklór alkotások elemzése.* (Néprajzi tanulmányok.) Akadémiai, Budapest, 1972.

Voigt Vilmos: Megoldott és megoldatlan kérdések hangrögzítésünk kezdetei körül. A kép- és hangrögzítés változó módszerei a néprajzi kutatásban. *Néprajzi Értesítő* LXXIX. 1997. 103–107.

Voigt Vilmos: A nemzetközi folklorisztika ma. *Helikon* 36(1). 1990. 3–36.

Voigt Vilmos (szerk.): *Magyar folklór. Szöveggyűjtemény.* (Osiris Tankönyvek.) Osiris, Budapest, 2005.

8.2 a. Seminar	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Ce este folclorul? Cine sunt folcloriștii? La ce folosește folclorul? Folcloristica în timp: continuitate și schimbare.	expunere, explicație , vizualizare, conversație euristică , exemplificări și dezbateri	
2. Introducere. Vizită la biblioteci virtuale. Resurse online. Folclor pe internet: arhive, biblioteci electronice, introducere în baze de date maghiare și internaționale.	activități interactive , expunere, explicație , vizualizare, exemplificări, conversație	
3. Introducere. Locul folcloristicii în știință. Etnologia și folcloristica. Folcloristică, filologie, științe literare. Folcloristică, semiotică, științele comunicării. Tradițiile și interpretările disciplinei.	expunere, explicație , vizualizare, conversație euristică și dezbateri	
4. Concepte. Bazele folclorului textual, literar: întrebări. Aspectele generale ale folclorului: variabilitate, afinitate, motiv, formulă, tip, complot.	expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
5. Concepte. Dinamica folclorului. Schimbare și inovație, creație și imitație, individ și comunitate, transfer și preluare, oralitate și textul scris, alfabetizare, tradițional și popular, realism și supra-realism.	activitate interactivă , expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
6. Concepte. Cadrele folclorului: tradiție, cultură, patrimoniu. Semnificațiile a trei concepte de bază. Concepte valorice sau descriptive?	expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
7. Schimbări. Procese dinamice, margini transparente. Folclorism, neofolclorism, folclorizație. Revitalizarea și re-învierea culturii. Scenificarea culturii tradiționale.	activitate interactivă , expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
8. Schimbări. Ce urmează după basm? Ce culege folcloristul după dispariția genurilor literare „clasice”? Chiar dispar aceste genuri, și dacă da, unde? Cauzele și consecințele schimbărilor. Ce putem culege azi?	expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
9. Schimbări. Folclor 2.0. Relația dintre cultura analogică și cultura digitală. Cultura tradițională în spațiu digital. Internet, anonimitate și autor(itate), publicare, împărtășire și folclor.	activitate interactivă , expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
10. Dileme. Creație, autor, utilizare: dileme etice și legale,	expunere, explicație ,	

aspecte economice. Folclorul ca și creație individuală, marcă regională sau resursă culturală publică. Colonizarea culturii intelectuale. Instituții, opinii, conflicte de interes. A cui proprietate este cultura?	vizualizare, conversație și dezbateri	
11. Dileme. Despre utilitatea arhivelor și despre potențialul lor dăunător. Conservarea este salvare? Reflexii despre o axiomă. Probleme legate de acces. Relația dintre patrimoniu și proprietate.	activitate interactivă , expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
12. Metodologie. Semiotică. Magia semnelor. Relația dintre folclorică și lingvistică. Limba ca și metaforă.	expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
13. Metodologie. Structuralism. Conceptul opoziției binare. Cultură și natură. Crudul și gătitul, respectiv putredul.	expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	
14. Metodologie. Analiză de conținut sau legea numerelor mari. Despre metode calitative și cantitative.	expunere, explicație , vizualizare, conversație și dezbateri	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei se reflectă în proporție majoră în programele de studiu din instituțiile de învățământ de nivel preuniversitar și universitar (reprezentând principalii angajatori ai absolvenților liniei de studiu).
- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei de specialitate în domeniu.
  - O parte din elementele componente ale cursului și ale seminarului au fost prezentate la conferințe și prelegeri naționale și internaționale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoștințe de bază, bibliografie.	Examen scris din materialul cursului și seminarului.	0,33
	Capacitatea de interpretare și de analiză.	Lucrare bazată pe cercetare individuală.	0,33
10.5 Seminar	utilizarea formelor de bibliografie corecte, aplicarea lor consecventă; utilizarea diferitelor surse; relevanță, explicarea relevanței surselor; focus tematic	Scrierea unei bibliografii anotate	0,33
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • identificarea și definirea conceptelor, metodelor și teoriilor fundamentale • cunoașterea literaturii de specialitate și utilizarea corectă a limbajului de specialitate • planificarea și realizarea unei anchete pe teren; finalizarea cercetării în forma unei lucrări științifice			
Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:			
Participarea la examen este condiționată de participarea la seminarii, precum și de predarea lucrării la termen prestabilit.			
Studentii, care au mai mult de trei absențe nemotivate, vor avea de îndeplinit sarcini special desemnate pentru a recupera seminariile.			

Data completării 14.04.2024	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
--------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

Data avizării în departament 15.04.2024	Semnătura directorului de departament 	
Data avizării la Decanat 01.06.2024	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății